

Budgetaftale for Budget 2026 og overslagsårene 2027-29

Forhandlingsudvalget med repræsentanter fra partierne (A, C, F, O, V) i Mariagerfjord Byråd, i det følgende kaldet aftaleparterne, har indgået aftale om Budget 2026-29.

Indledning

Borgere og erhvervsliv kan i de kommende år se frem til en række markante velfærds- og udviklingstiltag, der på forskellig vis bidrager til, at Mariagerfjord Kommune er et godt sted at bo, bosætte sig – og ikke mindst drive virksomhed.

Årets budgetaftale står ovenpå en række budgetår, der har budt på større sparerunder. Med denne budgetaftale konsoliderer aftaleparterne kommunens økonomi samtidig med, at der sættes skub på udviklingen og serviceydelserne. Kommunens likviditet ligger igen på et fornuftigt stabilt niveau, ligesom der fremadrettet budgetteres med en solid budgetbuffer til uforudsete udgifter. Det giver stabilitet – og dermed øget tryghed for borgerne.

At det i år har været muligt at prioritere en række markante serviceløft samt yderligere investeringer i den borgerbære velfærd skyldes dels en god økonomiaftale mellem KL og Regeringen. Men mest af alt er det resultatet af flere års ansvarlig budgetlægningen i Mariagerfjord Kommune. Parterne noterer sig, at det flerårige fokus på budgetanalyser og reformspor i år har givet mulighed for at give velfærden et markant løft samtidig med, at der investeres i fremtiden.

Desuden videreføres med denne aftale de sidste mange års tradition for at have det demografiske pres med en aldrende befolkning for øje. Dette med ønsket om at kunne balancere mellem de øgede velfærdsbehov hos de ældste borgere og at kunne indfri ambitionerne på øvrige velfærdsområder, som er signaleret i nyligt vedtagne politikker inden for børn- og ungeområdet og socialområdet.

Til trods for, at der for 2026 ses ind i budgetudvidelser kan aftaleparterne i det længere sigte se, at der i budgetoverslagsårene vil være budgetunderskud – særligt fra 2028 og frem. Budgetunderskuddet kommer som følge af den kendte udvikling i befolkningstallet i Mariagerfjord Kommune. Men det er også som følge af befolkningssammensætningen. Samtidig står Mariagerfjord Kommune i lighed med andre kommuner med manglende viden om, hvad resultaterne af en forventelig økonomisk udligningsreform vil betyde for kommunens budget.

Aftaleparterne er enige om, at Mariagerfjord Kommune også de kommende år skal afsøge yderligere reformspor, da alternativet er kortsigtede serviceforringelser. Med denne budgetaftale implementeres flere af budgetanalyserne, som beskrevet i det følgende.

Forandringsdagsordenen på velfærdsområderne fortsætter

I lighed med sidste års budgetlægning har aftaleparterne fokus på at bidrage til, at de igangværende velfærdsreformer lander sikkert og godt – både for organisationen og dermed også for borgerne i Mariagerfjord Kommune. Ambitionen med reformerne har til hensigt at modernisere og tilpasse velfærdssystemet til fremtidens udfordringer. Der er således igangsatte reformer på ældreområdet, sundhedsområdet, beskæftigelsesområdet og uddannelsessektoren. Endeligt arbejdes der også med nye tiltag på skoleområdet.

Kommuneskatten fastholdes

Aftaleparterne er enige om, at kommuneskatten skal holdes i ro. Det betyder, at indkomstkatten i 2026 fastholdes uændret på 25,9 procent. Grundskyldspromillen i kommunen fastholdes også og er dermed 15,7.

Nedenfor udfoldes en række af de konkrete politiske prioriteringer i Budget 2026-29, som skal ses i sammenhæng med oversigten i 'Samlet budgetoversigt samt driftsændringer 2026-29', hvor de samlede initiativer i budgetaftalen fremgår.

Råderumsskabende initiativer

Buffer på serviceområdet reduceres efter tidligere budgettilpasninger

Med budgetaftalen er parterne enige om at fastsætte kommunens servicebuffer til 15 mio. kr. fra 2026 og frem, hvilket er en reduktion på 7 mio. kr. Baggrunden herfor er, at der opleves en politisk tryghed omkring kommunens nuværende økonomiske situation, og at de sidste års budgettilpasninger har betydet, at der forventes mindre behov for at bringe servicebufferen i anvendelse.

Parterne bemærker, at adgang til den økonomiske servicebuffer fortsat skal godkendes i Byrådet. Aftaleparterne er enige om, at bufferen i lighed med tidligere kun kan bringes i anvendelse i forbindelse med uforudsete eller ekstraordinære udgiftsstigninger på de borgernære velfærdsområder. Det være sig udgiftsstigninger, som med al sandsynlighed ikke lader sig finansiere gennem kortsigtede råderumsskabelser på de pågældende eller andre områder inden for det konkrete udvalgsområde.

Budgetanalyser giver råderum

I lighed med resten af landets kommuner har Mariagerfjord Kommune i en årrække tilført socialområdet store millionbeløb for at følge med et stigende udgiftspres. På baggrund af regnskab 2024 og de foreløbige forventninger til regnskab 2025 viser budgetanalysen på socialområdet, at der kan forventes et mindreforbrug i 2026 og frem svarende til 3 mio. kr. årligt. Aftaleparterne er derfor enige om at reducere grundbudgettet på socialområdet med 3 mio. kr. årligt fra 2026. Dog er der stadig budgetteret med en 'budgettrappe' på området, som øger budgettet med 2 mio. kr. årligt.

Samtidig er parterne enige om at justere på modtagestrukturen på skoleområdet. Modtagestrukturen omfatter det undervisningstilbud, der tilbydes nytilkomne elever med udenlandsk oprindelse. Konkret er parterne enige om at nedlægge indslusningsforløbet på Bymarksskolen, hvor nytilkomne elever på 0. til 7. årgang hidtil har startet sin skolegang i de første fire til seks måneder efter ankomst til kommunen. Fremover er parterne enige om, at eleverne starter på distriktsskolen ved ankomst, hvor eleverne modtager undervisning i basisdansk. Parterne lægger vægt på, at en hurtigere tilknytning til distriktsskolen kan gavne elevernes sociale relationer og sprogtilegnelse, ligesom transporttiden mindskes i de første måneder.

Med omlægningen reduceres budgettet til området med 750.000 kr. årligt fra 2026 og frem ved nedlægning af indslusningsforløbet. Dette samtidig med, at distriktsskolernes tildeling til basisdansk forhøjes. Endeligt at de også har fokus på, at der skal være de nødvendige kompetencer på distriktsskolerne, og at der derfor er afsat midler til kompetenceudvikling.

Parterne er også enige om at omlægge praksis for bevilling af kørsel til/fra SFO for elever, der er visiteret til et specialundervisningstilbud, samt kørsel til/fra særligt dagtilbud. Konkret betyder det, at der fremover ikke tilbydes kørsel til de to ordninger. Kommunen er ikke lovmæssigt forpligtet til at tildele kørsel jævnfør dagtilbudsloven og folkeskoleloven. Dog vil der fremadrettet være mulighed for, at forældrene kan få eventuelle merudgifter dækket til transport via barnets lov, som sker efter en individuel vurdering af familierådgivningen.

Rammebesparelse på tværs af organisationen

Aftaleparterne har i denne budgetaftale i modsætning til sidste år valgt at gøre brug af en rammebesparelse på tværs af hele organisationen på 3. mio. kr. Besparelsen vil være fordelt ud fra de enkelte områders lønudgifter, og ledelsen udmønter besparelsen.

Nye initiativer i budgetaftalen – velfærden løftes

Aftaleparterne er enige om at tilføre ældreområdet et markant kvalitetsløft fra 2026 og frem for blandt andet at understøtte implementeringen af ældrereformen og sikre en ældrepleje med fokus på selvbestemmelse, tryghed og kvalitet. Samtidig har det været afgørende for parterne at tilbagerulle nogle af de midler, som blev nulstillet i forbindelse med en større sparerunde på området i 2023.

Kvalitetsløft på plejecentrene

Fra 2026 og frem er parterne enige om at afsætte midler til genindførelse af musikterapi og pædagogiske måltider på plejecentrene. Der afsættes i alt 1,3 mio. kr. årligt til musikterapi og 350.000 kr. årligt til pædagogiske måltider på ældreområdet. Derudover er parterne enige om at tilføre 1,5 mio. kr. årligt til et yderligere generelt kvalitetsløft, som fordeles til centrene gennem tildelingsmodellen. Formålet med midlerne er, at beboerne får mulighed for at få flere af de ydelser, som tidligere kunne opnås gennem klippekortsordningen. Med den nye ældrelov bliver der arbejdet på nye måder, hvorfor der ikke er tale om en reel genindførelse af den tidligere klippekortsordning, men i stedet et generelt løft af området, som giver mulighed for mere nærvær og kvalitet tæt på borgerne.

Kvalitetsløft i hjemmeplejen

Parterne er ligeledes enige om at tilføre hjemmeplejeområdet et markant kvalitetsløft i årene frem, hvor der afsættes i alt 5 mio. kr. fra 2026 og frem. Midlerne skal dels gå til at styrke organiseringen på området, så der sker en øget koordinering tæt på hverdagen. Med en bedre koordinerende indsats understøttes medarbejdernes faglighed og sammenhængen i pleje- og omsorgsforløbene styrkes. Der skabes også bedre rammer for dialog og sparring i det daglige mellem medarbejdere og borgere. Det bidrager til, at beslutninger kan træffes hurtigt og med afsæt i borgernes konkrete behov, ligesom det styrker det tværfaglige samarbejde og udnytter potentialet i de enkelte teams. Hermed får ældre borgere en mere fleksibel, helhedsorienteret og sammenhængende hjælp. Udover at sikre midler til en styrket organisering skal en del af de 5 mio. kr. målrettes et generelt kvalitetsløft i hjemmeplejen til at styrke den enkelte hjemmeplejers fleksibilitet til gavn for borgerne.

Parterne er enige om, at Udvalget for Sundhed og Omsorg fastsætter de endelige rammer for udmøntningen af kvalitetsløftet på henholdsvis plejecentrene og i hjemmeplejen.

Foruden de afsatte midler til kvalitetsløft på ældreområdet afsættes i budget 2026-29 samtidig midler til at håndtere et stigende antal ældre, hvor der frem mod 2029 tilføres godt 30 mio. kr. i forhold til budget 2025.

Tryghed i dagplejen

Aftaleparterne har prioriteret at fastholde et serviceniveau i dagplejen, hvor børn og dagplejere i så høj grad som muligt kender hinanden ved behov for gæstedagpleje og undgår unødige skift. Prioriteringerne er sket efter ny overenskomst, der blandt andet ændrer reglerne for aflønning af dagplejerne ved gæstepleje og når en dagplejer har 5 børn. Samlet er der derfor tilført området 840.000 kr. fra 2026 og frem.

Fokus på dagtilbudsområdet

Aftaleparterne er enige om, at når der foreligger en endelig aftale om finansiering af minimumsnormeringer mellem Regeringen og KL vil budgettet blive tilpasset. Det kan givet være ved brug af resurser fra servicebufferen.

Folkeskolen og specialundervisningstilbud

Over en årrække er der både på landsplan og i Mariagerfjord Kommune set et stigende behov for at visitere børn til specialundervisningstilbud for at sikre dem en god skolegang. I seneste budgetaftale blev Byrådet enige om at tilføre området 16 mio. kr. årligt for at skabe balance mellem budget og det forventede forbrug. De foreløbige forventninger til 2025 indikerer, at udviklingen er stabiliseret, og at der derfor forventes et mindreforbrug på budgettet. Det mindreforbrug forventes på nuværende tidspunkt også at række ind i 2026 og frem på baggrund af de nuværende prognoser.

Aftaleparterne er enige om, at et eventuelt overskud på visitationspuljen fra 2025 og frem kanaliseres over på almenområdet. Overskuddet fordeles forholdsmæssigt til skolerne ud fra antal elever med egenfinansiering, der visiteres til et specialundervisningstilbud med den højeste egenbetaling. Parterne er tilfredse med, at der med sidste års store budgettilførsel på specialundervisningsområdet er skabt stabilitet på området, så det nu er muligt at give en ekstra bevilling til almenområdet, der ligeledes har været medfinansierende på de seneste års udgiftsstigninger på specialundervisningsområdet.

Økonomisk håndsækning til samdriftsordninger på dagtilbuds- og skoleområdet

I Mariagerfjord Kommune er der samdriftsordninger mellem dagtilbud og skole i henholdsvis Assens distriktet og i Havbakke distriktet. Konkret betyder det, at der er fælles ledelse mellem institutionerne. Aftaleparterne er enige om, at de to samdriftsordninger modtager særtilskud på i alt 240.000 kr. pr. institution. Tilskuddet svarer til det beløb, som de to institutioner modtog som et midlertidigt tilskud i forlængelse af vedtagelsen af tildelingsmodellerne på skole og dagtilbud. Tilskuddet skal bidrage til, at institutionerne kan opretholde serviceniveauet, hvor der begge steder opleves et økonomisk pres blandt andet som følge af elev- og børnetalsudviklingen.

Tilskud til pasning af egne børn i hjemmet

Aftaleparterne er enige om at genindføre muligheden for, at forældre kan få tilskud til pasning af egne børn i hjemmet i alderen 0-2 år. Muligheden for at yde tilskud til pasning af egne børn i hjemmet er præciseret i dagtilbudsloven, hvor der bl.a. fremgår, hvilke kriterier der skal være opfyldt, for at forældre kan tildeles tilskud. Ligeledes fremgår det, at forældre maksimalt kan benytte ordningen i et år. Tilbuddet træder i kraft pr. 1. januar 2026 og parterne er enige om, at tilskuddet svarer til 85% af nettoudgiften til det billigste alternativ inden for aldersgruppen. Tilbuddet gælder for minimum tre sammenhængende måneder pr. barn.

Parterne er desuden enige om, at der tilføres 1 mio. kr. årligt til finansiering af ordningen. Hvis udgifterne til ordningen overstiger 1 mio. kr., er parterne enige om, at en eventuel merudgift skal finansieres af servicebufferen.

Flere Juniorklubber

723.000 kr. skal bruges på, at der også kan etableres Juniorklubber i Hørby, Hobro og Mariager. Tiltaget er en del af ambitionen om at give mulighed for trygge og lærerige fællesskaber for børn og unge i deres fritid. De tre nye juniorklubber etableres efter stort ønske og et bæredygtigt behov i de tre lokalområder.

Indsats for erhvervslivet og det rummelige arbejdsmarked

Ekstra fart på myndighedsbehandlingen på det tekniske område

Der er fart på erhvervs- og byggeaktiviteten i Mariagerfjord Kommune. Det har medført udfordringer med sagsbehandlingstiden både når det angår miljøtilsyn, miljøgodkendelser, byggesagsbehandling og udarbejdelse af lokalplaner. Derfor ønsker aftaleparterne at nedbringe ventetiden på både udarbejdelsen af lokalplaner og myndighedsbehandlingen på miljø- vej og byggesager. Derfor afsættes i 2026 og årene fremover 1,2 mio. til miljøområdet og 1,2 mio. kr. til lokalplan/byggesagsområdet. I tillæg hertil afsættes 0,3 mio. kr. til, at kommunens tilsyn på spildevandsområdet øges yderligere i fremtiden. Prioriteringen er også svar på erhvervslivets ønske om, at sagsbehandlingen smidiggøres med flere resurser til området.

Årsvikariater skal bidrage til fremtidens arbejdskraft

Parterne ønsker en aktiv arbejdsmarkedspolitik, hvor alle borgere i den erhvervsaktive alder får mulighed for at bidrage med det, de kan. Som kommunens største arbejdsplads skal Mariagerfjord Kommune gå forrest i denne indsats. Derfor etableres 30 årsvikariater, som kan give borgere på offentlig forsørgelse den nødvendige trædesten ind på arbejdsmarkedet og samtidig sikre områder med mangel på arbejdskraft en fremtidig rekrutteringskilde. Ordningen medfører en merudgift for kommunen i de første to budgetår, hvorefter ordningen forventes at generere et overskud.

EGU-elever hjælpes på vej

Der afsættes 300.000 kr. til organisatorisk understøttelse af, at der kan ansættes yderligere EGU-elever i Mariagerfjord Kommune årligt.

Fokus på lokalsamfundet

Øget borgerinddragelse

Aftaleparterne ønsker at afsætte resurser til Byrådets beslutning om, at der skal ske en øget borgerinddragelse i Mariagerfjord Kommune. Byrådet har udarbejdet en guide til, hvordan organisationen kan arbejde med øget inddragelse af borgerne, ligesom det er besluttet, at der skal etableres mulighed for at fremsende borgerforslag. Resurserne i budgettet ønskes målrettet inddragelsesprocesser og borgermøder, så disse får et øget omfang i fremtiden og at der oparbejdes en øget viden på området i organisationen.

Styrkelse af samarbejde og frivilligindsatserne i hovedbyerne og Østkysten

Aftaleparterne øger fra 2026 beløbene til understøttelsen af hovedbyerne, hvor der i tidligere budgetter er afsat resurser til, at de civile foreninger og forretningsdrivende i samarbejde kan

arbejde for at igangsætte en række initiativer. Eksisterende beløb til hovedbyerne er 400.000 kr. til Hobro og Hadsund, 200.000 kr. til Mariager og Arden og 100.000 kr. til Østkysten. Her øges beløbende til Hobro med 200.000, Hadsund, Mariager, Arden og Østkysten med 100.000. Endeligt tildeles 'Fonden til bevarelsen af gamle bygninger i Mariager' 50.000 kr. i 2026, ligesom det eksisterende driftstilskud til Vandparken i Mariager fastholdes.

Ovenstående skal ses i sammenhæng med de resurser, der i forvejen er afsat til landdistriktsudviklingen.

Indsats til hjælp af veteraner

Der afsættes 100.000 kr. i henholdsvis 2026 og 2027 til et forsøgsprojekt, hvor der søges et øget samarbejde med nabokommunerne om at hjælpe soldaterveteraner, så de i øget omfang får opøgt den hjælp, de er berettiget til.

Der investeres bredt i anlæg på tværs af velfærden

For aftaleparterne bag denne budgetaftale har det været væsentligt at drøfte de større planlagte projekter, som tidligere grundet kommunens økonomiske situation blev nulstillet, for at vurdere muligheden for at skabe plads i budgettet på ny til de planlagte projekter. Sammen med dette ønske har det for aftaleparterne været vigtigt at drøfte anlægsbudgettet i et flerårigt sigte. Der er enighed om, at anlægsbudgettet skal være katalysator for den vækst og udvikling, som Byrådets overordnede vision italesætter.

Mariager Skole og Havbakkeskolen får anlægsløft

I forbindelse med genprioritering af anlægsbudgettet i 2024 var aftaleparterne enige om, at de planlagte skolerenoveringer skulle prioriteres som det første. Der afsættes derfor 9,4 mio. til yderligere renovering af Mariager Skole, hvilket betyder at elever og personale kan se frem til nye faglokaler, et større skolegårdsprojekt, et fællesrum til indskoling samt en renovering af receptions- og kontorgangen. Desuden afsættes 5 mio. kr. til ombygning af faglokaler på Havbakkeskolen, ligesom Børnehaven Kriblebo renoveres for 1,9 mio. kr. Aftaleparterne er enige om, at Udvalget for Børn og Familie frem mod budget 2027 skal afdække perspektiverne i at etablere vuggestuepladser i Als ved Børnehaven Kriblebo. Drøftelserne skal danne grundlag for en vurdering af, om anlægsinvesteringen skal forøges i budget 2027.

Sundhedsklinikkerne renoveres

I 2026 afsætter aftaleparterne 2,5 mio. kr. til at sikre, at kommunens sundhedsklinikker i Hadsund og Arden lever op til de bygningsmæssige krav, der stilles til moderne klinikker i dag. Renoveringen af bygninger skal gerne bidrage til, at flere borgere benytter kommunens sundhedsklinikker.

Legeplads i hjertet af Hadsund – vand i gaden

Mange lokale aktører har ved ihærdig indsats samlet penge ind til etablering af en legeplads i hjertet af Hadsund. For at understøtte det flotte lokale initiativ afsætter aftaleparterne 500.000 kr., som bidrag til at legepladsprojektet kan realiseres. Samtidig afsættes der midler til renovering og fremtidig drift, så der atter kan risle vand i gågaden i Hadsund.

Aalykkevej og Fyrkatvej

Aftaleparterne har afsat 3 mio. kr. til fortovsprojekter på Aalykkevej i 2027, mens der allerede i 2026 afsættes 200.000 kr. til et forprojekt for etablering af et vejforløb - Aalykkevej-Fyrkatvej. Ambitionerne er at få en afklaring af et potentiel økonomisk behov i forbindelse med et eventuelt vejprojekt. Når resultaterne kendes, præsenteres Byrådet for de vurderede udgifter til vejprojekterne i forbindelse med kommende års budgetlægninger.

Ekstra vedligeholdelsesmidler til haller, klubhuse og svømmehaller

Parterne er enige om at øge de centrale vedligeholdelsesmidler til haller og klubhuse samt til svømmehallerne. Der afsættes yderligere 300.000 kr. årligt til vedligeholdelse af haller og klubhuse, mens der over en treårig periode afsættes yderligere 750.000 kr. til projektudvikling mv. forud for større opgaver omkring vedligeholdelse af svømmehallerne, hvor der forventes større opgaver med renovering af de tekniske installationer i blandt andet Arden, Hobro og Hadsund Svømmehal.

Campus Hobro – stadig et vigtig sigtekorn

Mariagerfjord Kommune arbejder fortsat sammen med HEG, SOSU Nord og Dania på at opføre et bynært campus i Hobro. Ambitionerne for Campus fastholder aftaleparterne med denne budgetaftale.

Aftaleparterne anser fortsat opførelsen af et fælles Campus i Hobro som et fyrtårn for kommunen og en investering i fremtiden – uddannelsesmæssigt, bosætningsmæssigt, erhvervsmæssigt og vækstmæssigt. Parterne bemærker, at projektets form, indhold og konstruktion ikke endeligt er fastlagt, hvorfor de afsatte beløb i budgettet må betragtes som foreløbige estimater. Parterne noterer sig Byrådets tidligere beslutninger, hvor det præciseres, at Mariagerfjord Kommunes engagement i Campusprojektet er betinget af, at der, ud over kommunen, skal indgå minimum tre nuværende uddannelsesinstitutioner i det nye fysiske campus.